

[Hans Hansen.]

ærede Medlemmer. Jeg vil gerne, ikke mindst i Anledning af nogle Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Pinstrup stillede til Retsforbundet, gøre nogle Bemærkninger angaaende hele Spørgsmaalet om Grundskylden.

Det er med Tilfredshed, man konstaterer, at Grundskyldens Plads i den offentlige Debat er blevet den, den er, og det falder i høj Grad sammen med hele Grundskyldens Stilling ude omkring i Landet. Naar det ærede Medlem Hr. Pinstrup stillede det Spørgsmaal — egentlig blev det stillet til det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen —: Hvor meget er fuld Grundskyld? Er det 14 pCt.? — ja, saa har det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen i og for sig svaret paa det Spørgsmaal. Men jeg vil gerne sige, at der i det ærede Medlem Hr. Pinstrups Betragtning er noget, som jeg, jeg kan godt sige, føler mig aandsbeslægtet med, idet den Tendens, den dybe Understrøm, der er i det ærede Medlem Hr. Pinstrups Paapegning af Ejendomsrettens Betydning, af Selvejets Betydning i Forbindelse med det Fremskridt, der er sket i vort Folk, er noget, som jeg vil tro ligger dybt i den danske Bondes Sind, og som maa bevares, netop dette: hvad Selvejet betød, hvad det betød for Fremskridtet og for den Stilling, som dansk Landbrug i Øjeblikket indtager paa Verdensmarkedet og i sin hele Produktion, og som Landet er kendt for udadtil. Men naar det ærede Medlem Hr. Pinstrup overfor det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen gør denne Bemærkning, om fuld Grundskyld er 14 pCt., er det ganske klart, at Grunden til, at dette Spørgsmaal kan stilles, er den, at vi, som det er nævnt af flere ærede Medlemmer, i Øjeblikket her i vort Land er naaet til en Skatteudskrivning til Stat, Kommuner og Amtskommuner paa ca. 700 Mill. Kr., medens vi har en Grundskyldvurdering officielt ansat til 5 Milliarder Kroner. Det er klart, at hvis man ikke samtidig stiller et klart Krav om, at Statens Omraade skal indskrænkes, saa er der, som det ogsaa blev fremhævet af det ærede Medlem Hr. Pinstrup, god Grund til at stille dette Spørgsmaal, om Grundskylden skal være 14 pCt. Derfor er det ogsaa det første Krav fra Retsforbundets Side, at Statens Opgaver skal indskrænkes til at omfatte det, der er det fælles i vort Samfund, og dertil hævder vi, der er rigelig Dækning i den Værdi, der er skabt af Fællesskabet, og som kan karakteriseres som Grundværdien i vort Land, Værdien af den nøgne Jord. Det er det,

der ligger til Grund for det ærede Medlem Hr. Pinstrups Fremstilling af Grundskylden, og det forekommer mig, at det ærede radikale Venstreparti og Socialdemokratiet egentlig har animeret det ærede Medlem til at stille dette Spørgsmaal. Thi hvis man vil se paa Grundskyldens Vilkaar, den Gang den blev kendt i vort Land, i 1888, da den blev fremført første Gang i nogle Artikler i „Højskolebladet“, og dens Vilkaar i Tiden siden da helt op til Krigen og dens Virkninger paa vort Land, da var Statens, Kommunernes og Amternes Budgetter den Gang ikke højere end, at der var Dækning i Grundrenten efter den officielt ansatte Værdi. Men nu er det helt anderledes; nu har vi faaet en Skatteudskrivning, som gør, at dette Spørgsmaal kan stilles, og hvis vi nu vilde indføre en Grundskyld og Grundskylden alene skulde dække det offentlige Behov, saa maatte den blive op imod det, som det ærede Medlem Hr. Pinstrup var inde paa.

Men naar saa det ærede Medlem Hr. Pinstrup spørger, hvorfor netop Skatterne skal lægges paa Jorden, og konkluderer, som det skete i det ærede Medlems Aarhus-Tale og ogsaa her i det høje Ting, sit Syn paa Grundskylden i den Udtalelse, at det er Forræderi mod Ungdommen at række Haand til Grundskyld, saa vil jeg gerne prøve paa, om jeg samtidig med at besvare det Spørgsmaal, der her er stillet, kunde vise, hvordan i Virkeligheden det, der er sket i dansk Politik, er et Forræderi mod den Ungdom, der skal overtage Erhvervslevet, men ikke derved, at vi fik Grundskyld, men tværtimod derved, at vi undlod at opkræve Grundrenten.

Det ærede Medlem Hr. Pinstrup beklagede, at der ikke var nogen Historiker, der havde taget det Spørgsmaal op til Belysning, hvordan det var gaaet til, at den danske Bondestand i Løbet af de 400 Aar fra det 12te til det 16de Aarhundrede kom i Afhængighedsforhold overfor Herremændene, kom ind under Stavnsbaand og Vornedskab og alt det, der efterhaanden gjorde Bonden fuldstændig retsløs i vort Land. Ja, det er beklageligt, det vil jeg gerne give det ærede Medlem Ret i, at vi ikke har en saadan Fremstilling; men vi har *Resultaterne* af denne Udvikling i dette Afhængighedsforhold for Bonden, hvor han var fattig, rodløs, som en Følge af, at han var blevet jordløs. Men den nyere Tid viser os egentlig i et langt kortere Tidsrum noget af den samme Udvikling, som den Gang tog saa lang Tid, fra det 12te til det 16de Aarhundrede. Under den Krise, som Land-